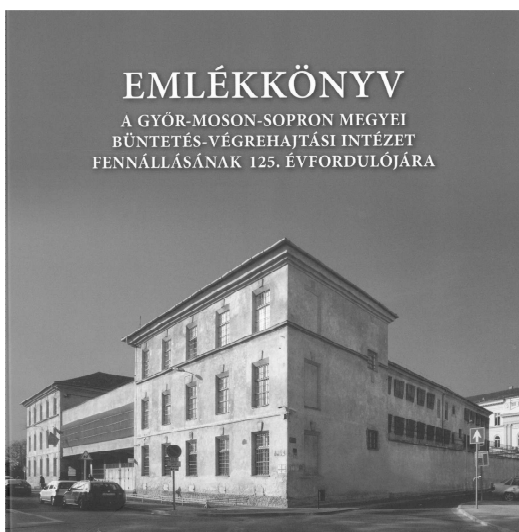

Emlékkönyv a 125 éves győri börtönről

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bv. Intézet 2011. november 30-án ünnepelte fennállásának 125. évfordulóját. A jeles évforduló alkalmából emlékkönyv jelent meg az Összefogás a Börtönügyért Egyesület kiadásában.

A könyvhöz írott köszöntőjében Mihály Attila intézetparancsnok fontos gondolatot fogalmaz meg: „Az az időszak, amikor a társadalom még érdeklődést mutatott a büntetések végrehajtása iránt, úgy tűnik, elmúlt. Ezen változtatnunk kell, a jogszabályokban előírtakon kívül ez legfőbb feladataink egyike. Nekünk kell közelednünk, nekünk kell nyitnunk. Társadalmi érdeklődés, társadalmi nyilvánosság és akár szimbolikus társadalmi felügyelet nélkül munkánk parttalanná válhat. Erről szólnak e könyv sorai is, egyszerűen erről szól a múltunk.”

A kötet anyaga két részre épül. Az „Emlékmozaikok az intézet történetéből” című rész felidézi a győri törvényszék létrehozásának történetét, a Csemegi-kódex érvényességének hosszú, több mint hat évtizedes időszakát, a Rákosi-, illetve a Kádár-korszak történetét, valamint az intézet szakmai eseményeit a rendszerváltástól napjainkig.

A második, „Írásemlékek, dokumentumok” című rész színes kaleidoszkóp, amelyben újságcikkek, riportok, visszaemlékezések, illetve dokumentumok egyaránt szerepelnek. A kötet végén található

„adattár” tartalmazza az intézet néhai tisztviselőinek életrajzát, kitér a győri törvényszéki fogház tervezője, Wagner Gyula munkásságára, felsorolja az intézet vezetőit, valamint közli az intézet jelenlegi állományának és Az év dolgozója cím birtokosainak névsorát.

A kiadvány hatalmas, a győri börtön történetén messze túlmutató tudásanyagot ölel fel, amelynek összegyűjtése évekig tartott. E gyűjtőmunka irányítása, összehangolása Mihály Attila intézetparancsnok szervező munkáját dicséri, a kötet létrejöttét segítő közreműködők száma a harmincat is meghaladja.

Az viszont, hogy a fellelt újságcikkek, dokumentumok, információk, fényképek halmazából emlékkönyv született, a történeti összekötő részeket író és a kötetet szerkesztő Lőrincz József érdeme; jóvoltából nagyszabású, sokrétűsége ellenére is egységességet tükröző munka jött létre.

A kiadvány nemcsak a győri intézet 125. évére tekint vissza érzékletesen – tisztelegve az elődök munkája előtt –, hanem hitelesen jeleníti meg a hazai börtönügy történeti csomópontjait is. Az is kiderül belőle, hogy a különböző korokban hogyan viszonyult a sajtó a börtönök világához, s nem kevésbé fontos a kötet helytörténeti jelentősége sem.

Rendkívül jók az emlékkönyvben található fotók; szép kivitelű a kiadvány, anélkül, hogy hivalkodó lenne.

Végezetül egy jó tanács azoknak, akiknek nincs idejük az egész kötet elolvasására. Érdeemes akár egy-egy, az érdeklődésünknek megfelelő résztémát (fogolyszökések, rabmunkáltatás, fogházmisszió stb.) kiragadva végigtanulmányoznunk a könyvet; különleges csemege Takács János 1880-as nevezetes, első ízben sikertelen kivégzésének története.

(Lőrincz József: Emlékkönyv a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet fennállásának 125. évfordulójára. Győr, Összefogás a Börtönügyért Egyesület, 2011. 159 oldal)

Deák Ferenc István